

رام - بیست و هشتم بهمن

شروین وکیلی

رام (روزشمار ایرانی معنادار) کوششی است برای بازسازی تقویم روزشماری معنادار برای ایرانیان، به شکلی که مناسبتها و سالگردهای منسوب به روزها عینیتی علمی داشته باشد و زمان روزمره و معنازوده‌ی امروزی که روزهایمان را پوچ و پوک ساخته را به توالی‌ای معنادار از سالگرد رخدادهای معنادار تبدیل کند.

سه گوشزد در درباره‌ی طرح رام:

- تمام تاریخ‌هایی که شناسه‌ی میلادی (م.) یا پیشامیلادی (پ.م) ندارند به هجری خورشیدی محاسبه شده‌اند.
- محتوای روزشمار رام نهایی نیست و تا پایان سال ۱۳۹۶ تکمیل می‌شود. هنگام نقل آن به طرح ارجاع دهید و این نکته را در نظر داشته باشید.
- اگر مناسبتی سراغ دارید که نادیده مانده، آن را همراه با نشانی مرجعش در تلگرام برایم بفرستید که در این طرح گنجانده شود:

@SherwinVakili (<https://t.me/SherwinVakili>) / tel.0912-6363764

بیست و هشتم بهمن

روز بیست و هشتم بهمن سال ۵۹۰ میلادی خسرو پرویز تاجگذاری کرد و شاهنشاه ساسانی شد (تصویر بالا). سیزده قرن بعد در همین روز به سال ۱۲۲۷ هجری خورشیدی (۲۲ ربیع الاول ۱۲۶۵ ق) دومین همسر امیر کبیر - یگانه خواهر تنی ناصرالدین شاه - که «ملک‌زاده خانم» نام داشت و به عزت‌الدوله ملقب بود با وی ازدواج کرد. در همین روز به سال ۱۳۰۳ دکتر محمد مصدق که تا این هنگام هوادار تمرکز قدرت نظامی در دست رضا خان بود، با ارتقای او به مقام شاه ایران مخالفت کرد و آن را مقدمه‌ی استبداد و نابودی چارچوب مشروطه دانست. چهار سال بعد در ۱۳۰۷ دوست محمد خان بلوچ که در بلوچستان تاخت و تاز می‌کرد، مغلوب قوای دولت و دستگیر شد، اما عفو شد. در سال ۱۳۳۰ اعضای گروه فداییان اسلام دکتر حسین فاطمی را در مراسم ترحیم محمد مسعود ترور کردند اما در کشتن او ناکام ماندند.

فردیناند سوم

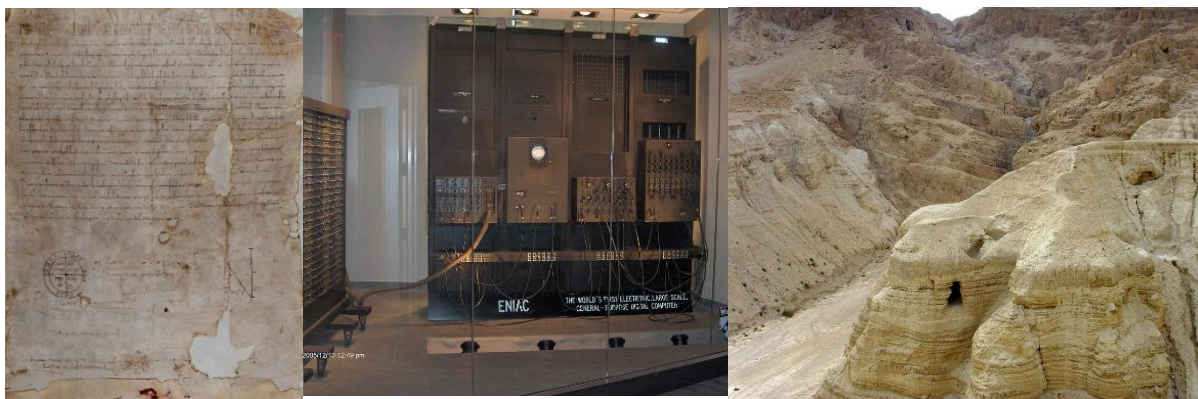
لویی الکساندر برتیه

سکه‌های لئونتیوس (بالا) و تیریوس (پایین)

در چنین روزی به سال ۸۵ هجری خورشیدی به فرمان یوستینیان دوم امپراتور روم شرقی، تیریوس سوم و لئونتیوس که پیشتر امپراتور بودند را در کلیسای کنستانتینوپل اعدام کردند. در سال ۴۹۲ پاپ پاسکال دوم طی فرمانی تاسیس فرقه‌ی شهبوران مهمان‌نواز (هوپیتال‌ها) را اعلام کرد و ایشان را تقدیس کرد، و در ۱۰۱۶ فردیناند سوم امپراتور مقدس روم شد. در ۱۱۷۷ هم لویی الکساندر برتیه سردار ناپلئون که پنج روز پیشتر رم را فتح کرده بود در این شهر تاسیس جمهوری روم را اعلام کرد.

در سال ۱۳۲۱ به دنبال فتح سنگاپور به دست ژاپنی‌ها فرماندهی قوای بریتانیایی در آنجا تسلیم مهاجمان شد و به این ترتیب هشتاد هزار زندانی جنگی که بیشترشان هندی بودند به اسارت ژاپنی‌ها در آمدند. این بزرگترین تسلیم قوای نظامی انگلستان در سراسر تاریخش بود، و در ۱۳۲۳ حمله‌ی متفقین به مونته کاسینو در ایتالیا آغاز شد.

فرمان تقدیس مهمان‌نوازان

رایانه‌ی ENIAC

غارهای قمران

از زمره‌ی رخدادهای فرهنگی و اجتماعی این روز به این موارد می‌توان اشاره کرد: در سال ۱۲۴۹ انستیتوی فناوری استونس در نیوجرسی تاسیس شد و برای نخستین بار به دانشجویانش مدرک کارشناسی مهندسی مکانیک داد، در ۱۳۲۵ اولین رایانه‌ای که توانایی پردازش عمومی اطلاعات را داشت با نام ENIAC در دانشگاه پنسیلوانیا ساخته شد، و در ۱۳۲۸ متون بحرالْمیت در غارهای قُمران در فلسطین کشف شد. در

۱۳۴۴ شکل پرچم کانادا تعیین شد (تصویر روبرو) و در ۱۳۵۰ انگلستان واحد پولی خود را بر اساس مرتبه‌های دهدهی تنظیم کرد.

در سال ۱۳۷۱ جفری دامر قاتل آدمخوار آمریکایی به جرم کشتن و خوردن پانزده نفر به حبس ابد محکوم شد، در ۱۳۸۰ پروژه‌ی ژنوم به پایان رسید و اولین نسخه‌ی کد ژنتیکی کامل انسان در مجله‌ی *nature* به چاپ رسید، و در سال ۱۳۸۲ تظاهرات بر ضد جنگ با عراق در ششصد شهر دنیا برگزار شد و بین هشت تا سی میلیون تن در آن شرکت کردند. این بزرگترین جنبش جهانی برای صلح در تاریخ بود.

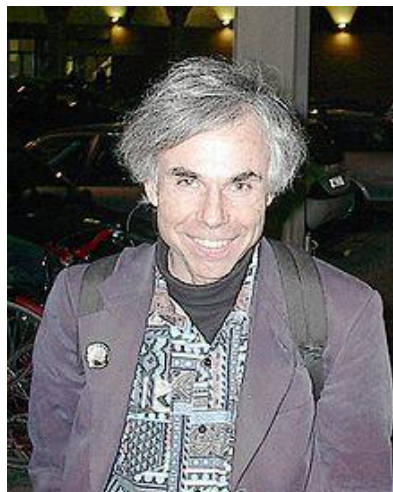

تظاهرات ضد جنگ عراق

از میان مردم ایران زمین میرزا غالب دهلوی شاعر سبک هندی در چنین روزی به سال ۱۲۴۸ درگذشت. رفتگان نامدار دیگر این روز عبارتند از: گوته فرید افرایم لسینگ فیلسوف آلمانی (۱۱۶۰)، بازیل هال چمبرلین مورخ و فیلسوف نژادپرست انگلیسی (۱۳۱۴)، و ریچارد فاینمن فیزیکدان آمریکایی (۱۳۶۷).
مهمترین زادگان این روز هم عبارتند از گالیئو گالیله (۹۴۳)، لویی پانزدهم شاه فرانسه (۱۰۸۹)، آلفرد نورث وایتهد فیلسوف انگلیسی (۱۲۴۰)، و داگلاس هوفشتادلر دانشمند آمریکایی (۱۳۲۴).

آلفرد نورث وایتهد

داگلاس هوفشتادلر

ریچارد فاینمن